

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-2

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Litovel, Masarykova ulice. Keramická plastika koníčka (obr. 67, str. 282).
Litovel, Masarykova Street. Ceramic sculpture of a horse (Fig. 67, Pg. 282).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Resumé

Bučovice (Bez. Vyškov), Schloss Nr. 1, Parz. Nr. 550/2 (Aktion A034/2018). Hochmittelalter, Neuzeit. Stadt, Schloss, Feste. Rettungsgrabung.

BYSTRICE POD HOSTÝNEM (OKR. KROMĚŘÍŽ)

Zámek, parc. č. 3102/1,2,7 (akce A053/2018).
Novověk. Zámecký park. Zjišťovací výzkum,
geofyzikální prospekce.

Drobný zjišťovací výzkum v areálu ve správě Armády ČR měl ověřit zachovalost pozůstatků staršího zámeckého parku, který po roce 1827 založil Olivier Laudon. Park ve své době díky péči svého zakladatele patřil k nejhodnotnějším v rámci rakouské monarchie. Definitivně zanikl po roce 1935, kdy jej získala tehdejší československá armáda a zřídila zde své sklady. Zachovalo se pouze ústřední jezírko a socha generála Laudona uprostřed travnaté plochy bývalého parteru (obr. 39).

Zjišťovací výzkum byl realizován hlavně pomocí prospekce georadarem, jímž byla změřena plocha pravidelného parteru, a pomocí mikrovrypů. Rozsáhlejší sondáž nebyla vzhledem k dostatečným výsledkům georadaru realizována. Bude případně provedena, pokud se v budoucnu bude park obnovovat.

Na ploše situované severně od budovy bystrického zámku, v pravidelném parteru bývalého parku, se podařilo geofyzikální prospekci zachytit velké množství anomálií, z nichž některé lze dát do souvislosti s parkem. Především se jedná o hranice čtyř polí, na něž byl pravidelný parter okolo ústředního pomníku členěn. Tyto plochy jsou pozůstatkem původního záhonu a dnes představují jeden z mála dochovaných parkových prvků. Kromě toho byly zachyceny i další anomálie, u oněch nejbližších zámku nelze vyloučit, že jde o projev příkopů původní tvrze, které jsou vyobrazeny ještě na plánu z počátku 18. století (Dejmal, Vágner 2017).

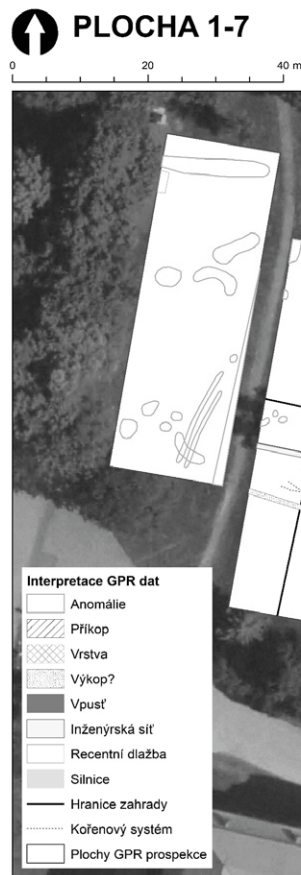
Miroslav Dejmal, Michal Vágner

Literatura

Dejmal, M., Vágner, M. 2017: A053/2018 *Bystrice pod Hostýnem – park*. Rkp. nálezové zprávy z akce č. A053/2018. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Resumé

Bystrice pod Hostýnem (Bez. Kroměříž), Parz. Nr. 3102/1,2,7 (Aktion A053/2018). Neuzeit. Schlosspark. Probegrabung, geophysikalische Untersuchung.

Obr. 39. Bystrice pod Hostýnem. Výsledky geofyzikální prospekce v místech pravidelného parteru, podložené ortofotosnímky (Český úřad zeměměřický a katastrální).

Abb. 39. Bystrice pod Hostýnem. Ergebnisse der geophysikalischen Untersuchung am Ort des regelmäßigen Parterres, mit der Orthofotoaufnahme (Český úřad zeměměřický a katastrální) unterlegt.

DOBROSLAVICE (OKR. OPAVA)

„Kamenec“. Novověk. Samota-studna. Ojedinelý nález.

Lokalizace výzkumu v S-JTSK: Y=479009.536;
X=1095411.966; Z=291,72.

Pracovníkem obecního úřadu v Dobroslavicích byl archeologickému pracovišti NPÚ v Ostravě ohlášen nález hlubokého lokálního terénního propadu v lese za hájenkou (číslo akce NPÚ Ostrava 8/15). Lokalita se nalézá v zalesněném území cca 0,5 km severovýchodně vzdušnou čarou od obce Dobroslavice.

Při příjezdu archeologa k místu nálezu byl zjištěn kruhový, mírně trychtýřovitý propad terénu o průměru cca 2,5 m, s vodní hladinou 1,8 m pod stávajícím povrchem. Na profilu bylo patrné pod 0,8 m mocným horizontem lesního humusu a jílovité hlíny vysekané skalní podloží. Nálezce terénní situace oznámil,

že v hloubce cca 2 m pod současným povrchem bylo viditelné kruhové kamenné zdivo, a to až do hloubky cca 6 m, kde byla vodní hladina. Jednalo se tedy o studnu. Vnitřní průměr studny byl odhadnut na cca 1,5 m. Studna se nacházela v lesním porostu za zahradou patřící k objektu bývalé hájenky, cca 28 m severozápadním směrem od samotné budovy.

Pavel Malík

Resumé

Dobroslavice (Bez. Opava), „Kamenec“. Neuzeit. Weiler – der Brunnen. Einzelfund.

DOLNÍ BEČVA (OKR. VSETÍN)

Horní Rozpité. Raný novověk, Výrobní objekt, sklárna. Zjišťovací sondy. Uložení nálezů: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

Interní projekt Muzea regionu Valašsko, p. o. „Lesní sklárny na Valašsku“, probíhal i v roce 2018. Tehdy jsme se rozhodli pro opakovaný průzkum lokality Horní Rozpité v katastru obce Dolní Bečva. Během povrchové prospekce jsme podrobněji dokumentovali terén a získali nové nálezy, pozůstávající zejména z fragmentů skla a keramiky. Zjištěny byly také úlomky sklářských pánví a několik zlomků cihel.

Taktéž jsme položili tři zjišťovací sondy na centrální plošině. Zde doloženou archeologickou situaci můžeme interpretovat jako pozůstatky sklářské pece, teoreticky jako část topného kanálu, který byl položen v jílovém lůžku, přičemž jednotlivé kameny byly spojeny rovněž jílem. Výrazné propálení a silná vrstva jemného popelu dokládají dlouhodobou práci s ohněm vysoké teploty.

Jde o první přímý nález sklářského pyrotechnického zařízení v regionu, doposud byly „lesní sklárny“ známy jen z povrchových sběrů.

Samuel Španihel

Resumé

Dolní Bečva (Kat. Dolní Bečva, Bez. Vsetín), „Horní Rozpité“. Neuzeit. Glashütte. Suchschnitt.

DRNHOLEC (OKR. BŘECLAV)

Ulice Lidická. Mladohradištní období, 13. století. Sídliště. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově.

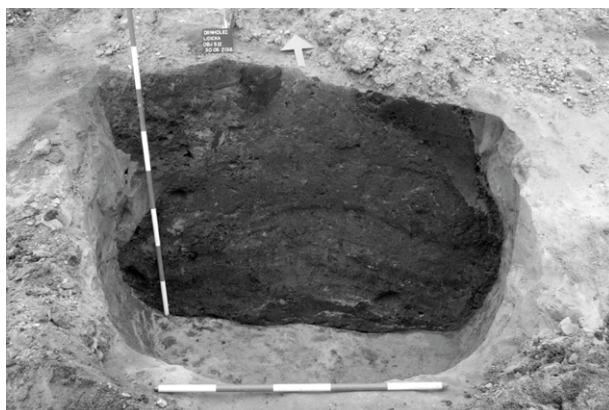
Lokalizace: X=-610830, Y=-1196979 (S-JTSK)

V období od 24. 4. do 8. 10. 2018 provádělo Regionální muzeum v Mikulově záchranný výzkum předcházející stavbě kulturního domu v Drnholci na Lidické ulici. Samotné stavbě předcházela demolice stavení, které bylo součástí hospodářského zázemí drnholeckého panství v zázemí zámku, respektive středověkého hradu. Archeologický výzkum byl prováděn na parcelách č. 571/1 a 571/5. Lokalita se nachází na přechodu vyvýšeniny, na níž stojí současný drnholecký zámek, a nivy Dyje. Pro účel stavby hospodářských budov byla plocha v novověku znivelována, především byla její velká část spadající do nivy dorovnána násypem.

V průběhu výzkumu bylo prokopáno či zdokumentováno celkem 81 zahloubených objektů a dva zděné, zbytky zdemolované stavby nepočítaje. Z pravěkých komponent zde byla zjištěna zatím přesněji nedatovaná jáma z období neolitu až eneolitu a řada dalších ze starší i mladší doby bronzové (viz oddíl Doba bronzová). Středověké osídlení je zde evidováno ve dvou fázích, nejprve ze staršího úseku mladohradištního období a dále ze 13. století.

Z mladohradištního období byla prozkoumána asi polovina zahloubené chaty s nálezem kumulace kamenů u podlahy (zbytky topeniště?) a dále několik zásobních jam.

Zdaleka nejrozsáhlejší komponentou bylo zjištěné hospodářské zázemí sídliště ze 13. století, které je tvo-

Obr. 40. Drnholec – Lidická ulice. Profil zásobní jámy z vrcholného středověku.

Fig. 40. Drnholec – Lidická Street. Section of a high medieval storage pit.